

Proč chudoba může vést až k absolutní kontrole.

Sociologové, ekonomové, demografové i urbanisté se shodují na tom, že již několik desetiletí probíhá proces velké migrace lidí z chudých oblastí do zón relativního blahobytu. Jde nejenom o známé uprchlické lodě z Afriky do jižní Itálie, nýbrž i to, že ve vyspělejších zemích dochází k neustálému přesunu obyvatelstva z venkova do měst.

Tato skutečnost má dva zásadní dopady na velkoměsta – přelidněnost a zvýšená kriminalita. Díky příslunu nových obyvatel vznikají na periferiích měst slumy – chudinské čtvrti s vlastními zákony. A zdaleka to už není problém pouze tzv. třetího světa.

Jeden z největších světových slumů sousedí s hlavním městem Nairobi v Keni. Pro upřesnění představy: na ploše Letné a Holešovic žije namačkaná celá Praha. Přítel misionář, který zde léta pracuje, mi vyprávěl o tom, jak to ve slumu chodí: chybí základní infrastruktura nutná pro život – tedy rozvody vody a kanalizace; pravidla, která známe ze standardně organizované společnosti, zde neplatí; lidé jsou nuceni mnohokrát recyklovat jednu věc; některé části slumu jsou pod kontrolou kriminálních gangů; život člověka má díky kriminalitě zanedbatelnou hodnotu; chudoba a nevzdělanost se zde spíše prohlubují, přechod hranice do „standardní“ společnosti se rovná zázraku a vyžaduje to mimořádný talent, píli a správnou příležitost.

Problém slumů na předpolí metropolí přináší opodstatněný strach – co když neorganizovanost a zločin začnou masivně prorůstat do společnosti, která se řídí dohodnutými pravidly?

Úvahy, co se slumy, se ubírají v zásadě čtyřmi směry: cesta nejmenšího odporu, tedy nechat věci vyhnít; ohrazení slumu neprostupnou bariérou, nejspíš zdí, což znamená vytvoření nucené internační oblasti; snaha o zadržení kriminálních živlů a jejich internaci v běžných vězeních; čipování občanů, které umožní jejich rychlou identifikaci, možnost neustálého sledování, případně jejich bleskové zadržení.

V prvních dvou případech to odnesou ti slušní byt' chudí obyvatelé slumů. V případě třetím by na území slumů muselo čas od času dojít k vyhlášení stanného práva a navíc by standardní věznice byly pravděpodobně kapacitně nedostatečné. Poslední cesta se zdá, přes všechny technické potíže, nejschůdnější. To, co se jeví jako rozumná volba, se na konci dne stane totální kontrolou nad lidmi nejen ve slumu, nýbrž úplně všude. A od totální kontroly k totalitnímu režimu zbývá jediný krok...

— Petr Plaňanský
v Nymburce 19. 8. 2014